

POUŽÍVÁNÍ POZINKOVANÝCH SLOUPKŮ PŘI STAVBĚ OPLOCENEK

František Polívka a kolektiv

Poslední roky si lze na některých majetcích všimnout používání oplocenkových (vinohradních) pozinkovaných sloupků pro stavbu oplocenek či individuálních ochran. Tento způsob byl převzat z Německa a již několik let je s úspěchem a dlouhodobou perspektivou používán např. na Lesním úřadě Děčín, Správě národního parku České Švýcarsko, Městských lesích Doksy a jinde. Z hlediska pracnosti, rychlosti výstavby a dlouhodobé trvanlivosti nachází tato metoda své opodstatnění, a to i vzhledem k vyšším vstupním nákladům v porovnání s dřevěným sloupkem. V uvedeném článku bychom chtěli představit použití těchto sloupků podrobněji.

POPIS SLOUPKU

Sloupky jsou vyráběny z pozinkovaného plechu, a to 275 g/m² nebo v levnější variantě 170 g/m². Na výběr jsou délky sloupků 220 cm nebo 250 cm. Hmotnost sloupků je 2,8 kg a 3,2 kg. Zpravidla se nejvíce používá C profil, v Německu se lze setkat se Z profilem. Sloupky mají po jedné straně háčky na zavěšení a pevné uchycení pleťva. U některých variant se lze setkat s předvrtanými otvory pro upevnění kovové vzpěry.

ZATLUČENÍ SLOUPKŮ

Pro sloupky není nutné předvrtávání děr a zpravidla je i lepší sloupek zatlučet do „rostlé“ zeminy, jelikož pak pevně drží oproti předvrtané nebo předtlučené díře. Pro zatlučení lze použít klasickou palici (kalač) s tím, že se na vršek sloupku musí umístit zatlučací trn. Dále pak je možné využití motorového zatlučkače, u kterého odpadá výrazná fyzická námaha. Při zkouškách stavby oplocení se nám nejvíce osvědčil doma vyrobený zatlučkač sloup-

ků, který je buď nasazen okolo, nebo vsazen do samotného sloupku, a práci s ním zvládne jedna osoba. Pokud se sloupky umísťují do kamenitého podloží, je lepší nejprve ocelovým trnem předtlučit díru a až po jeho vytažení zatlučet sloupek. Sloupek se tím ušetří případné deformace anebo nutnosti ho přemístit.

VZPĚRY

Sloupky jsou zatlučány do zeminy 60 cm hluboko. Při dodržení této hloubky

je sloupek dostatečně pevně uchyten a díky svému C profilu nevyžaduje větší umístování vzpěr v řadě, tak jak to bývá u dřevěných sloupků. Vzpěry se umísťují k rohovým sloupkům, do lomových bodů oplocenky či vstupních branek. Po umístění vzpěr se stává sloupek absolutně pevným a odolným ohnutí. Vzpěry jsme používali dřevěné, cca 2 m dlouhé a umístěné do nejvrchnější části sloupků. Uchytili jsme je pomocí samořezných šroubů, ale pro snazší přišroubování je možné do sloupku předvrtat díru.

NATAŽENÍ PLETIVA

Na sloupcích jsou vylišované háčky pro zavěšení pletiva, které lze poté kladivem zatlouct tak, že je pletivo pevně přichyceno ke sloupku. Zpravidla to postačí provést na čtyřech místech, ale může se i hustěji, záleží však na osnově pletiva. Háčky jsou na sloupcích po 10 cm. Napínání pletiva probíhá klasicky při upevnění na sloupky a následně se dokončí dopnutím zahnutím drátů v jednotlivých polích oplocenky.

LIKVIDACE OPLOCENÍ

Pletivo lze ze sloupků lehce sundat po otevření háčků, ve kterých je uchyteno. Háčky je možno otevřít zednickým kladivkem, sekerou či kleštěmi. Sloupek v zemi velice pevně drží, a to obzvláště po více letech, proto se k jeho vytažení používá pákový vytahovač.

Lze také sloupek rozhýbat a vytáhnout ručně, při tom ale hrozí poškození sloupku, což zkomplikuje jeho opakované použití. Co se týká opakovaného oplocení, dle zkoušek výrobce sloupky vydrží 20 let a více, což umožňuje jejich trojnásobné použití, v závislosti na požadavcích ochrany kultury.

ČASOVÁ KALKULACE

Předem je nutno říci, že stavbu oplocenky jsme zkušebně prováděli v jílovité půdě s občasným výskytem kamení. Časová náročnost pro zatlučení sloupků ručním zatloukačem byla 50 sloupků za dvě hodiny pro jednoho člověka, a to včetně roznošení sloupků po pasece a vyměření oplocenky. Jelikož jsou sloupky lehké, unese jeden člověk 8–10 sloupků najednou. Při použití motorového zatloukače jsme ve dvou lidech zatloukli za jednu hodinu 40 sloupků. Je ale potřeba říci, že při použití motorového zatloukače či palice je nutné stát výše nad zemí (my jsme používali čtyřkolku). Finální natažení 150 m pletiva pak trvalo ve dvou lidech dvě hodiny. Čas na upevnění vzpěr dle potřeb oplocenky byl 20 minut s podmínkou, že hrázky byly připraveny. Celkově tedy výstavba 150 m oplocení zabrala časově 6 hodin a 20 minut pro jednoho člověka. Samozřejmě je lépe práci dělat minimálně ve dvou s tím, že se pracovníci doplňují a pomůžou si. V tom případě lze i časově ušetřit a konstatovat, že 150 m oplocení je možno postavit ve dvou lidech za tři hodiny.

VÝHODY SLOUPKŮ

- Dlouhá trvanlivost – u sloupků nehrozí uhnití a spadnutí oplocenky v době začínající zajištěnosti kultur. Jsou velmi vhodné pro dřeviny s pomalejším růstem (JD, BK).
- Několikanásobné použití – při 6–7letém cyklu lze sloupky s jistotou použít třikrát, čímž se výrazně snižují počáteční vstupní náklady.
- Rychlost stavby – lehkost sloupku usnadňuje manipulaci, není nutná příprava sloupků a předvrtávání děr.
- Pevnost stavby – vzhledem k profilu sloupku je oplocenka dostatečně pevná a není nutno používat vzpěry umístěné po třech sloupcích.
- Oprava oplocenek – rychlá a jednoduchá oprava uhnulých kůlů u stávajících oplocenek.

NEVÝHODY SLOUPKŮ

- Vyšší vstupní cena při pořízení – 180 Kč/ks.
- Nebezpečí krádeží – na majetcích, kde sloupky používají, se s tím ale zatím nesetkali.

Autoři:

Ing. František Polívka

Ing. Hubert Plaček

Ing. Petr Víteček

Ing. Martin Pop

Jan Kubík

MERCATA LES s.r.o.

E-mail: mercata@mercata.cz

Foto: autoři